

SKARBIEC
DLA
DZIECI.

*a Biblioteki
Mossyjskiej*

(SNOPEK I.)

1830.

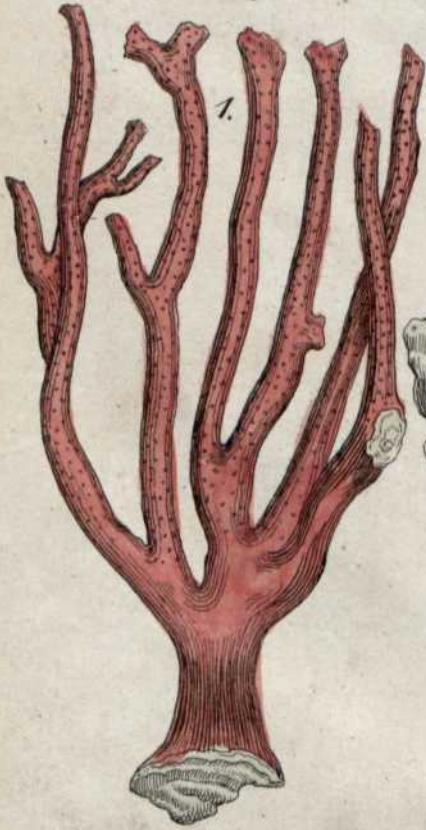
KWIECIEŃ

W PUŁAWACH

W DRUKARNI BIBLIOTECZNEJ.

K O R A L E.

KORALE są to piękne, i po perłach najdroższe, płody morskie, których tworzenie się długo było nieznaną i niepewną. Nie są to rośliny, jak kiedyś mniemano; lecz mieszkania zbudowane przez bardzo małe zwierzątka morskie zwane Polipami. — Domyślają się że budowanie tych mieszkań odbywa się następującym sposobem:

Polip przyczepia się do skały, kamienia, lub do innego jakiego ciała w morzu; tam żywi się i wyrasta podobnie jak wszystkie inne zwierzątka skorupkowe, a ze swego soku kamienistego formuje sobie domek który obejmuje ciało jego w pewnym kształcie. Sok ten twardnieje w masę, i z czasem nabiera twardości kamienia, podobnie jak u ślimaków. Polip składa jajka, z których rodzą się inne Polipy, budujące sobie podobnym sposobem domki jedne nad drugimi, i tak układa się koral w gałęzie mniej lub więcej obszerne z postaci wielce podobny do roślinki obnażonej z liści; której największa wysokość bywa półtory stopy. Powszechnie dzielą korale na dwie klasy znakomitsze,

1.) Korale kamieniste.
2.) Korale rogowe czyli Ceratofity.

Korale kamieniste są blade lub jasno czerwone. — Bywają także białe, żółte, szare i błękitne — Korale rogowe są czarne, ciemne, czerwone, blade-błękitne lub popielate. — Pierwsze są twarde jak kamienie; drugie giętkie i podobne do materii rogowej. Na tym obrazku wyobrażone są 4. próbki.

N. 1. KORAL KAMIENNY CZERWONY.

(*Isis nobilis.* — *Corail pierreux rouge.* — *Die rothe Stein-Coralle.*)

Koral ten rośnie szczególnie w morzu śródziemnym: wiele ludzi trudni się wyłącznie połowem jego, ma piękną żywą czerwoną farbę, i twardość marmuru.

Można go toczyć i polerować, — we Włoszech i innych krajach leżących nad morzem śródziemnym wyrabiają z koralu paciorki, które kobiety noszą na szyi dla ozdoby. — Wyrabiają z nich także inne drobne sprzączki i ozdóbki.

N. 2. KORAL ROGOWY CZARNY.

(*Gorgonia antipates*. — *Corail corneux noir*. — *Die schwarze Horn-Coralle*.)

Koral ten poławia się w morzach wschodnich Indyjskich, w okolicach Bengalu, z powierzchowności podobny jest do laku czarnego, w stalowo-błękitne plamy. Często wyrasta prosto i wysoko, tak że go na laski używają.

N. 3. KORAL KAMIENNY BIAŁY POSPOLITY.

(*Corail pierreux blanc ordinaire*. — *Die gemeine weisse Stein-Coralle*.)

Ten koral poławia się najczęściej w morzach północnych i na oceanie spokojnym. — Na morzu północnym jest kilka wysp otoczonych na około jakby murem koralowym nad wodę wystającym. Niektórzy nawet domyślają się iż są małe wysepki całkiem z takiego koralu utworzone.

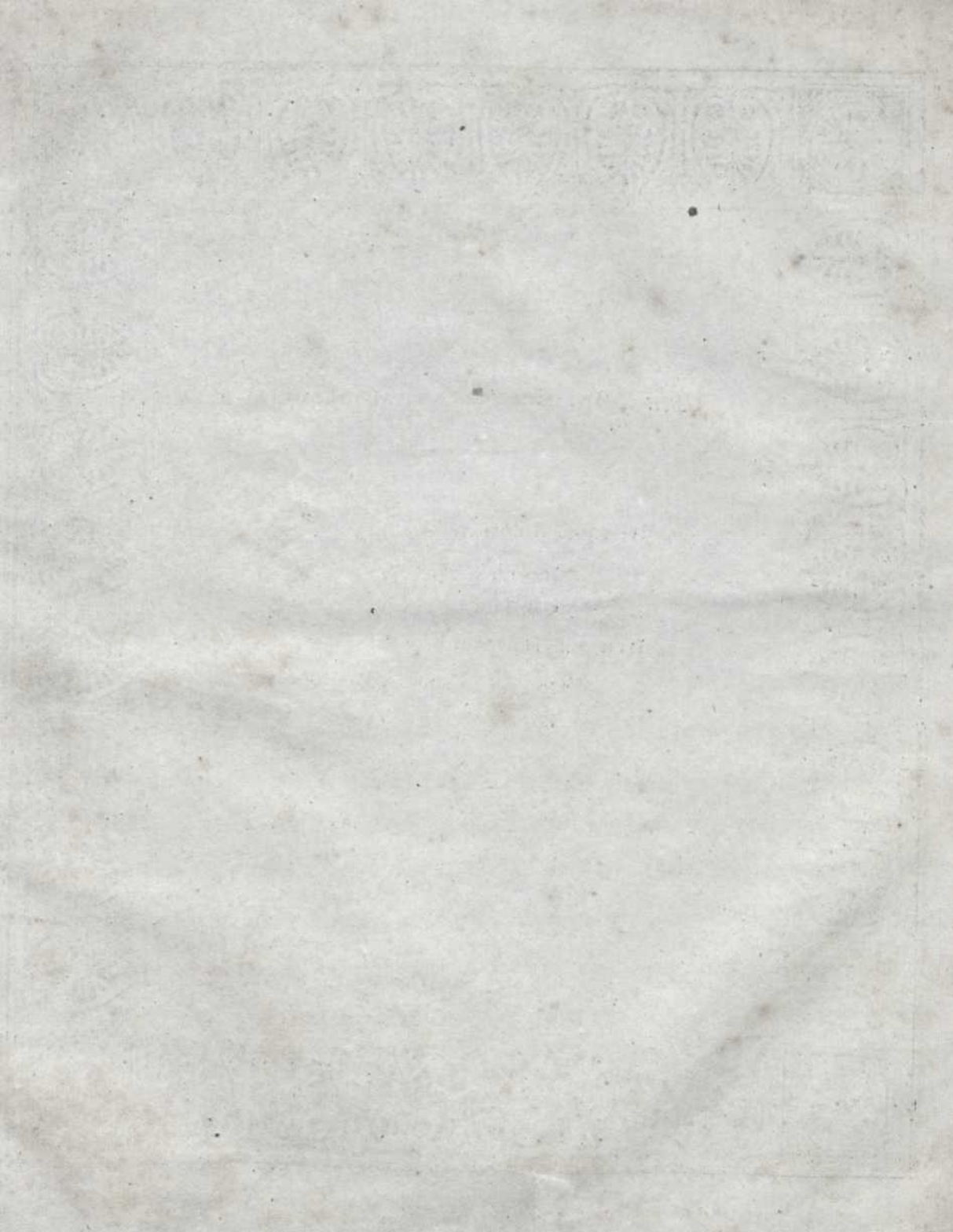
N. 4. SZARA KORALOWA GĄBKA

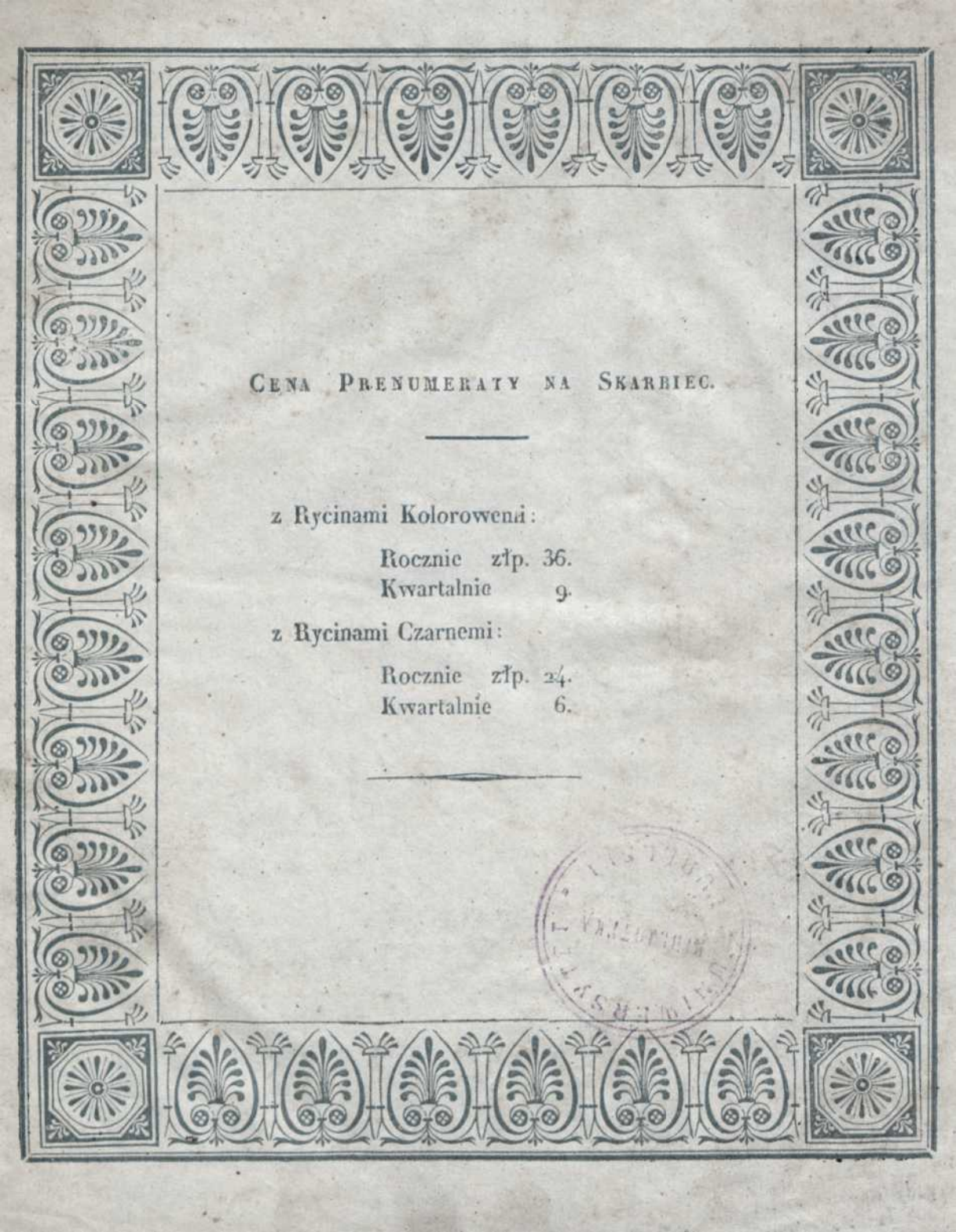
(*Madrepora florida*. — *Fongite gris*. — *Der graue Korallen-Schwamm*.)

Jestto także gatunek koralu kamiennych; nazywają go czasem mchem morskim (*Mousse marine* — *See Blumen-kohl*.)

***

CENA PRENUMERATY NA SKARBIEC.

---

z Rycinami Koloroweni:

Rocznie złp. 36.

Kwartalnie 9.

z Rycinami Czarnemi:

Rocznie złp. 24.

Kwartalnie 6.
